
Grau en Comunicació Cultural

Una nova via per interpretar el present

La Facultat de Lletres de la UdG ha posat en marxa aquest curs 2009-2010 el nou grau en Comunicació Cultural. La proposta innovadora ha tingut com a recompensa el fet que s'han cobert les quaranta places que s'oferien.

Els estudis d'Humanitats són gairebé tan antics com les universitats. És una característica que s'aconsegueix a còpia de saber adaptar-se a cada nova realitat. En un àmbit com aquest, la innovació docent sempre hi té cabuda, a la vegada que els plans d'estudis són molt sensibles a les necessitats del moment. Amb tot, en els darrers anys, llicenciatures com la geografia, la història, la filosofia o la lingüística no han aconseguit fer créixer de manera suficient el nombre d'estudiants matriculats. Aquesta situació contrasta vivament amb l'evidència que, cada cop més, els professionals de la cultura han anat ocupant noves parcel·les del mercat laboral. Ens referim als periodistes, als divulgadors que col·laboren en revistes, en televisions, ràdios i a Internet, i a tots aquells que s'obren camí en les institucions locals com a especialistes en cultura i en empreses privades com a gestors o dinamitzadors de la comunicació de qualitat.

A la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona eren conscients que calia acostar-se a allò que estava passant en el mercat de la cultura, que havia evolucionat prou de pressa els darrers anys. Calia actuar. En aquest sentit, Àngel Quintana, professor d'història del cinema, explica que fa quatre o cinc anys que buscaven una fórmula que els permetés donar resposta a les tendències que havien detectat. Considera que el nou grau que ara comença ocuparà una esclatxa que havia quedat oberta entre les carreres de lletres i els estudis de Periodisme. Margarida Casacuberta, professora de literatura, va una mica més enllà quan exigeix la formació d'un tipus de professional que tingui la cultura com a objectiu de referència. Per la seva banda, el catedràtic Josep Maria Nadal es mostra convençut que hi ha una necessitat real de productes de divulgació cultural i, potser, el que fa falta són professionals especialitzats que, a imatge de França, siguin capaços de publicar molt bons llibres.

Un certa crisi del periodisme tradicional

Quintana considera que el periodisme tradicional està en crisi. De fet, l'evidència que confirma aquesta opinió la troba en les empreses periodístiques, que regulen a la baixa les plantilles de treballadors. Un escenari que implica, a la vegada, la transformació del professional de la comunicació, que d'ara en endavant «serà un *freelance* amb projectes determinats que depassen el marc de la premsa escrita i que abasten els productes multimèdia, perquè disposa de la capacitat d'adequar el seu llenguatge a cada nova necessitat». Josep Maria Nadal entén que el grau ha de ser útil per formar un nou tipus de periodista, però també «els experts en cultura que seran capaços de transformar el coneixement en productes a l'abast d'un públic cada com més ampli». Es refereix al tècnic de cultura, una figura que estan incorporant la majoria de municipis i que, admet Nadal, la seva formació està en disputa entre diferents estudis universitaris. Margarida Casacuberta afegeix al cove de les possibilitats les biblioteques, els museus i també determinades empreses privades que es nodreixen de professionals amb un marcat accent cultural. Sense cap mena de dubte, la comunicació de la cultura té moltes sortides.

A la Facultat de Lletres de la UdG eren conscients que calia acostar-se a allò que estava passant en el mercat de la cultura, que havia evolucionat prou de pressa els darrers anys.

Àngel Quintana: “El nou grau que ara comença ocuparà una escletxa que havia quedat oberta entre les carreres de lletres i els estudis de Periodisme.”

Els estudis de Comunicació Cultural pretenen capacitar els estudiants per accedir a professions que van des del periodisme cultural fins a la gestió pública de la cultura.

Competències dels estudiants

Entre les competències que hauran d'adquirir els quaranta estudiants que aquest curs han iniciat el Grau hi ha la comprensió i crítica de les diferents produccions culturals, l'avaluació de la sostenibilitat de les propostes que faran o la reflexió sobre la funció i el sentit ètic del professional de la comunicació en el món contemporani. A més, el pla d'estudis inclou el reforç de les capacitats orals i escrites per comunicar-se de manera eficaç i amb coherència, sempre en funció dels nivells exigits i de les tecnologies emprades. A la fi, els estudis de Comunicació Cultural pretenen capacitar els estudiants per accedir a professions que van des del periodisme cultural fins a la gestió pública de la cultura, passant pels gabinets de premsa, la creació de continguts en entorns digitals o la transferència del coneixement. Quan acabin el grau, els estudiants que ho desitgin podran complementar els estudis amb diversos màsters, com ara el de Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local o l'interuniversitari en Gestió Cultural. També tindran a disposició seva el programa de doctorat en Ciències Humanes i de la Cultura, que ha estat distingit amb la menció de qualitat que atorga el Ministeri de Ciència i Innovació (MICINN).